

«І ВИШИТЕ ЖИТТЯ МОЄ НА НЬОМУ...»

Автор: Алла Топчій

Роб Гілл коло своєї роботи:

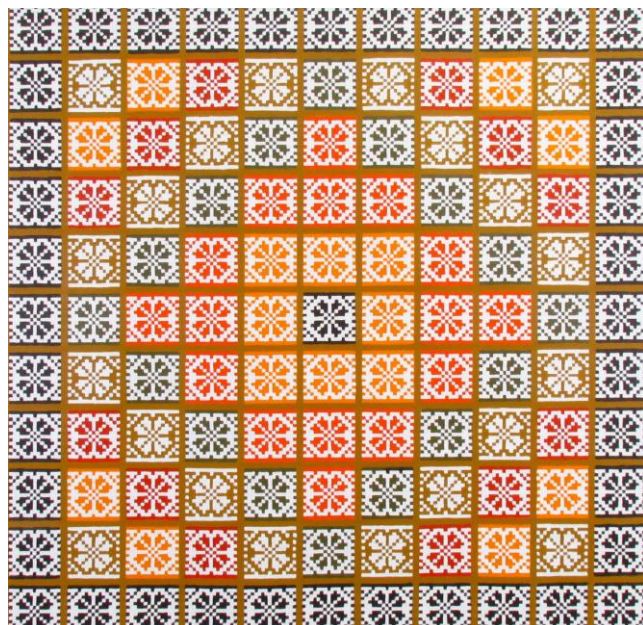
DESIGN02. 2023

Акрил, полотно, 65" x 50"

У Музеї Шевченка в Торонто 7 листопада відбулося відкриття виставки Роба Гілла з дещо інтригуючою назвою – «Нетлінне». Проте інтрига ця дуже проста, адже йдеться про справді сакральне, вічне, таке, що передається із покоління в покоління, мистецтво української вишивки. У його здавалося б простих знаках закодований світогляд цілих поколінь, що сягають тисячоліть. Недаремно ж у відомій пісні на слова Дмитра Павличка співається: «Лиш згорточок старого полотна. І вишите життя моє на ньому. Червоне – то любов, а чорне – то журба».

Проте в Музеї Тараса Шевченка демонструвалися не вишивки на полотні, а деконструкція українських вишивальних візерунків». Адже Роб Гілл – професійний медіа-художник. Він відтворює давні українські символи акрилом на полотні, а ще за допомогою комп'ютерних цифрових технологій, як анімацію, що було також продемонстровано на виставці. Хоча, навчаючись у Королівському університеті в Кінгстоні, Роб Гілл здобув ступінь бакалавра образотворчих мистецтв за спеціалізацією на живописі, він майже 30 років є професійним медіа-художником. І таким чином його художні витвори є справді нетлінними і в прямому значенні цього слова. Адже полотно, на жаль, з роками тьмяніє і руйнується, а цифрові символи дійдуть до наших нащадків.

Ось такий інтригуючий зміст виставки. Проте в ній є ще одна інтрига. Чому Роб Гілл, канадієць, раптом зацікавився українськими вишивками. А річ у тім, що його дідусь і бабуся по материнській лінії були з України. І ось у народженого в Канаді, далеко за океаном від землі своїх предків прокинулася, як то кажуть, генетична пам'ять. Особливо почала непокоїти вона пана Гілла тоді, коли в Україні розпочалася війна з московським агресором. І йому так захотілося більше дізнатися про цю далеку країну, чимось допомогти народу, який бореться за свою незалежність. Як художник і програміст Роб Гілл зрозумів, що може це зробити, показавши іншому світу, за океаном мистецтво своїх далеких пращурів.

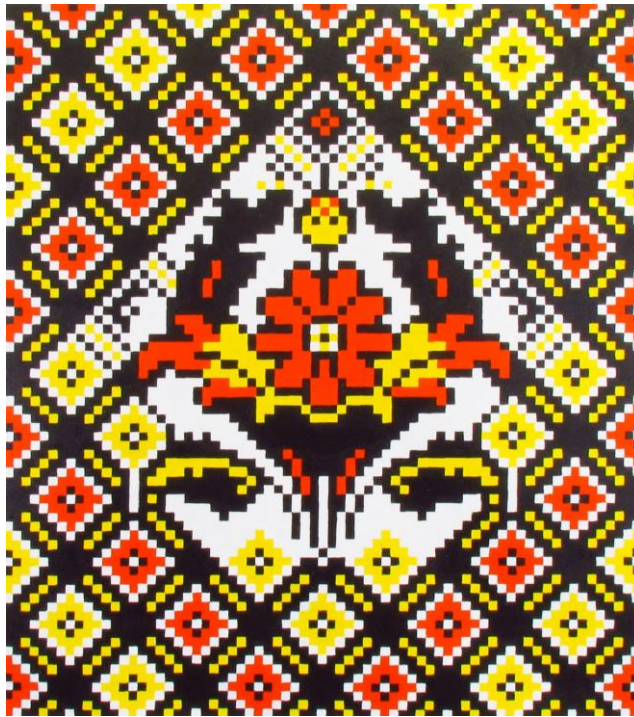

Роб Гілл
DESIGN06, 2025
Акрил, полотно, 35" x 65"

Проте для цього потрібно і самому його вивчити. І таким чином Роб Гілл став частим гостем бібліотеки Музею Тараса Шевченка в Торонто. На жаль, робіт англійською мовою тут було небагато. Проте медіа-художнику дали посилання на багато інтернет-сайтів, де можна прочитати про мистецтво української вишивки. Допомогла йому в цьому також директор українського музею в Інституті Святого Володимира пані Тамара Іваночко. І слід відзначити, що Роб Гілл не просто ознайомлювався з українськими візерунками, а вдавався у їх сакральний зміст. І таким чином дізнався, що через просту та водночас геніальну систему знаків – квадратиків, хрестиків, гілочок – розкривається ставлення українців до таких філософських категорій як Всесвіт, життя на Землі, народження, смерть, осмислення свого місця та покликання. Особливо медіа-художника зацікавили геометричні орнаменти, можливо, своєю точністю, чіткою послідовністю чергування знаків. Дослідники вважають, що зірки, зібрані в геометричний орнамент - це уявлення про структуру Всесвіту, що вже є не хаотичним і безладним, а упорядкованим і гармонійним. А ще в геометричному орнаменті переважають квадрати (символ достатку та добробуту), ромби (родючість, поєднання землі та сонця. Водночас ромб із крапкою в середині означає засіяне поле), хрест (оберіг від злих духів), зигзаги (вода, дощ, плинність часу та еволюція Всесвіту).

Сакральне значення мають і кольори вишиванок. Так, наприклад, білий – це чистота, святість, незайманість. У червоному відтінку є два основних значення – енергія і пристрасть, не лише любовна, а й у розумінні жаги до життя і любов – почуття глибокої прив'язаності та відданості. Чорний колір у віруваннях наших предків з одного боку символізував родючість землі, мудрість, знання, а з іншого – це символ трауру, смерті, печалі.

Ці здобуті знання Роб Гілл і втілював у своїх творах, виконаних акрилом на полотні, та продемонстрував на виставці. Так, наприклад, візьмемо його *Design 01* – посередині великий ромб, в ньому - хрест, по боках картини – маленькі ромбики. По боках – канва із пірамідок. Кольори – червоні, чорні, білі. А ось *Design 04* – посередині – квадрат, у квадраті – хрест, який оточують піраміди, переважає яскраво червоний колір.

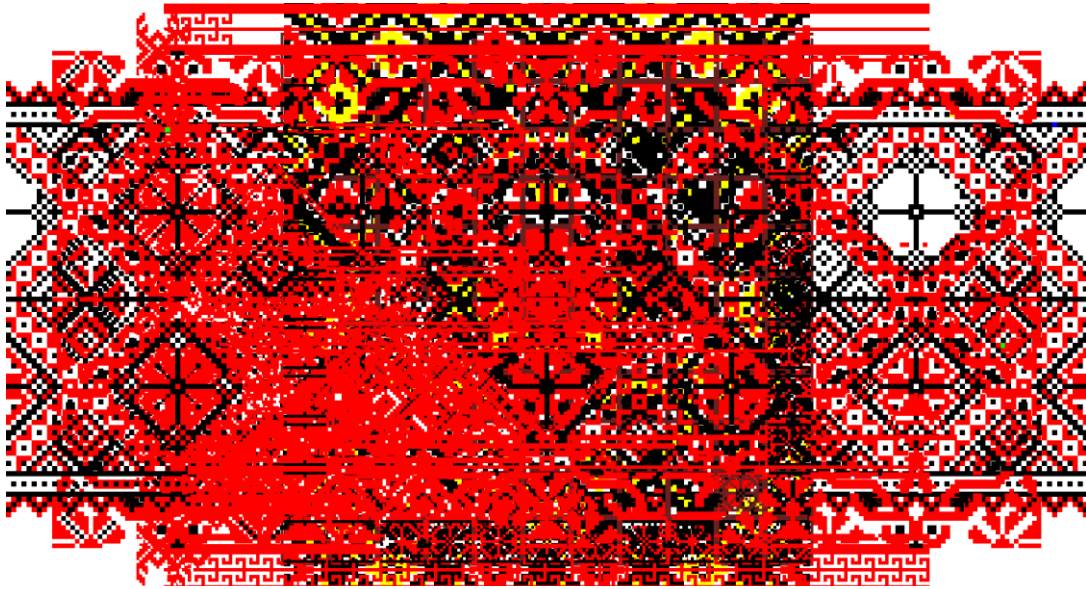
Роб Гілл
DESIGN04, 2021
Акрил, полотно, 50" x 56.5"

Споглядати українські орнаменти Роба Гілла допомагала присутнім на виставці чудова музика, що її виконував на бандурі Віктор Мішалов. Слід зазначити, що серед відвідувачів цієї незвичайної експозиції були як українці, так і люди інших національностей. У зв'язку з чим мені пригадалися слова геніального Тараса Шевченка: «І чужому наuczайтесь, і свого не цурайтесь».

Як уже було сказано, Роб Гілл використовує у своїй творчості комп'ютерну анімацію, розробляє програмне забезпечення та аудіо. Багато його анімації поєднується з музикою, взятою з проєкту "Ukrainian Art Song Project", яка працює за допомогою програмного забезпечення для супровідного аудіо. Як зізнався сам автор виставки, працював він над картинами, запропонованими глядачам, і зокрема над цифровим їх втіленням, у якомусь особливому стані, ніби це була медитація – напівсон і напівреальність.

Тож другу частину виставки Роб Гілл продемонстрував як відтворення дива. З допомогою комп'ютерної графіки квадратик за квадратиком, сходинка за сходинкою на

екрані з`являвся чіткий, досконалий орнамент. І це дійство супроводжувалося чарівною, неземною музикою, в якій все ж вчувалися українські мелодії, зокрема шедевр української класики «Стоїть гора високая» на слова Леоніда Глібова. Цей супровід є проектом “Art Song Project” і створений на основі 300 композицій з різними музичними інструментами з допомогою цифрових технологій.

Роб Гілл
ОБ'ЄДНАННЯ, 2025
Друк з комп'ютерного екрана

А на закінчення відкриття виставки звучали живі голоси усіх присутніх у залі. Українці, канадійці, люди різних національностей співали гімн України – «Ще не вмерла України і сила, і воля...».

Виставка триватиме до 6 грудня 2025 року. Художник продаватиме свої оригінальні картини, а також струменеві лімітовані джикле-відбитки. До кожної картини додається аудіоальбом. Десять відсотків від усіх продаж передадуть на підтримку України, яка воює із московським агресором.